

ДО ІСТОРІЇ ЧОЛОВІЧОЇ ТА ЖІНОЧОЇ ГІМНАЗІЙ м.СУМИ

Окрасою дореволюційних Сум були будинки середніх навчальних закладів. Найстаріші з них - Олександрівська чоловіча гімназія та 1-ша жіноча гімназія.

Історія Олександрівської гімназії бере свій початок від урочисто відкритої 23 червня 1790 р. 2-класної казенної школи, так званого малого народного училища, перетвореного 20 грудня 1806 р. на повітове. Його викладачем у 1828-1832 рр. був український поет-романтик П.С.Морачевський (літературний псевдонім - Пилип Галузенко). Влітку 1868 р. повітове земство порушило клопотання перед Міністерством народної освіти про реорганізацію повітового училища на прогімназію і виділило кошти для її утримання. Восени 1870 р. розпочалися заняття у новоствореному закладі, а у вересні 1871 р. на честь наступника імператорського престолу прогімназії було надано ім'я Олександрівської.

7 березня 1873 р. Державна рада ухвалила рішення про перетворення Сумської прогімназії з 1 липня 1873 р. на класичну гімназію. Для неї в 70-х рр. XIX ст. на Троїцькій вулиці було споруджено двоповерховий будинок. В одному з його приміщень розмістилася домовая Святодухівська церква, старостою якої з 1875 р. був П.І.Харитоненко. Наприкінці XIX ст. поруч з будинком гімназії виріс пансіон для іногородніх учнів, який завдяки своїм неоготичним формам нагадував середньовічний замок. Першим опікуном закладу був М.Д.Кондратьєв, другим - граф П.С.Строганов, третім - В.О.Савич.

Насамперед, гімназія готувала вихованців до вступу в університети, а також інші вищі навчальні заклади країни, давала право вступу на державну службу з отриманням 1-го класного чину після відпрацювання першого терміну, а нагороджені золотою і срібною медалями отримували чин відразу ж після вступу на службу.

Наприкінці XIX - на початку XX ст. в гімназії навчалось понад 300 учнів, 1906 р. - 407, 1917 р. - 475.

Учнями гімназії були відомий літературознавець і критик, активний учасник літературного руху в Сумах 1902-1903 рр., репресований комуністичним режимом В.Ф.Переверзєв (1882-

1968), поет-футурист і художник Д.Д.Бурлюк (1882-1967), відомий мовознавець-славіст М.К.Грунський (1872-1951), талановитий хірург, директор Українського науково-дослідного інституту ортопедії і травматології М.І.Ситенко (1885-1940), вчений у галузі термічної переробки палива, член-кореспондент Академії наук України І.Є.Коробчанський (1895-1956), український художник, професор, один із засновників Харківської картинної галереї О.К.Симонов (1875-1957), учений зі світовим ім'ям, перший вітчизняний агрофізик О.Г.Дояренко (1874-1958), відомий літературознавець, дослідник життя і творчості Т.Г.Шевченка П.І.Зайцев (1886-1965). Першому директору гімназії М.В.Сібільову за 25-річну плідну діяльність на цій посаді 1899 р. було присвоєно звання почесного громадянина м.Суми.

Нині в будинку гімназії знаходиться Сумська класична гімназія.

Одночасно з чоловічою 1870 р. в Сумах було засновано 4-класну жіночу прогімназію. 1873 р. була реорганізована на гімназію. Крім основних семи, діяли підготовчий і спеціальний 8-й класи. Учениці останнього, отримавши атестат про закінчення гімназії, одержували початкову педагогічну освіту. Педагогічну практику вони проходили в 3-класній школі, що містилася в невеличкій будівлі, зведеній поруч із Сумською земською управою.

Кількість учениць в гімназії була досить сталою: 1899 р. - 373, 1902р. - 394, 1906р. - 411, 1917 р. - 421.

Членами опікунської ради 1-ї жіночої гімназії були відомі в місті люди: І.Д.Траскін, М.М.Петрищев, О.Д.Ігнат'єв, В.І.Краснянський, М.І.Лецинський, А.А.Линтвар'єв, М.С.Крамаренко.

У 1-й Сумській гімназії розпочала своє навчання громадський і літературний діяч, дружина і друг М.Горького К.П.Пешкова (дівоче прізвище - Волжина), уродженка села Семереньки (нині - Тростянецького р-ну).

Зараз у цьому будинку міститься Українська академія банківської справи.